

УДК 327:316.32

АНАЛІЗ ВПЛИВУ ІЗРАЇЛЬСЬКОГО ЛОБІ НА ВЕКТОР ПОЛІТИЧНИХ РІШЕНЬ ДОНАЛЬДА ТРАМПА

Світлана Бушева

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
філософський факультет, кафедра теорії та історії політичної науки
вул. Університетська, 1, 79000, м. Львів, Україна*

Дослідження підкреслює важливість і суть нещодавніх змін у тактиці адміністрації Дональда Трампа та його відносин із найпотужнішим важелем впливу у Сполучених Штатах Америки – ізраїльським лобі. Феноменальний і всеохоплюючий масштаб театру політичних дій почав набувати дедалі більш вражаючих обертів під час президентства сорок п'ятого лідера країни-гегемона. Варто наголосити, що арена конфлікту між Ізраїлем і Палестиною зазнала перевтілень і вагомих змін у зв'язку зі зростанням могутності лобі у Вашингтоні. Метою статті є з'ясування методу впливу політичного залякування на прикладі змін політичних поглядів Дональда Трампа у світлі останніх подій на Близькому Сході. Завданням дослідження є встановлення когерентного зв'язку за допомогою порівняльного аналізу подій крізь призму вивчення ретроспективи політичного шляху Дональда Трампа та його відносин з ізраїльським лобі.

Ключові слова: ізраїльське лобі, методи політичного залякування, політична маніпуляція, тактика впливу, вектор політичних поглядів, прихильники про-ізраїльських організацій.

Безпринципна діяльність американських дипломатів і нехтування правилами дипломатичного етикету та протоколу спричинили хвилю обурення з боку палестинців, адже в День Накба, який є своєрідним скорботним символом для дискримінованого суспільства Палестини, посольство США було демонстративно перенесено до серця Ізраїлю – Єрусалиму [3]. Вигнання палестинського населення з територій теперішньої Ізраїльської держави в 1948 році знаменувалося численними насильницькими актами та безжалюбним кровопролиттям між двома націями. Сімдесята річниця трагедії для палестинців була спростованою недбалим жестом гегемона [3]. Протести та заклики палестинської сторони до вшанування рамок політичного такту та співчуття були проігноровані Дональдом Трампом, незважаючи на гучні заклики та ажітаж у пресі. Двадцять п'ять років мирного врегулювання та намагання сторін налагодити атмосферу розбрату між двома націями вилилися у сфабрикований привід до розпалення конфлікту [3]. Цей крок Сполучених Штатів став черговим загостренням у відносинах між американським суспільством та арабським світом.

Варто наголосити на тому, що адміністрація президента Трампа відверто продемонструвала лояльність і толерантність США до партнера на Близькому Сході. Ба більше: ксенофобія отримала нову форму експресії у Сполучених Штатах. Країна, що була збудована на засадах демократії, почала поволі втрачати автентичну правову бездоганність і довершеність ведення міжнародних справ. Інтереси американців та їхня роль у регулюванні світового порядку стали не першочерговим завданням адміністрації. Натомість ізраїльське лобі освоює апогей свого впливу та всеохоплюючого домінування.

Методика жорсткого політичного залякування є не новою темою, яка масово висвітлюється в засобах масової інформації у Сполучених Штатах. Ізраїльське лобі майстерно

та доречно вживає заходів боротьби з інакодумцями та критиками про-ізраїльської чи антисемітської політики [1]. Необхідно виокремити аспект специфіки цих організацій, який полягає у скрупульозному контролюванні та фільтруванні контенту, який охоплює широкі аудиторії перегляду. Це означає, що інформаційний простір країни-гегемона не належить демократично-вмотивованим лідерам, а ретельно та чітко диктується зусиллями лобі.

Беручи до уваги раціональну сторону розвитку внутрішньодержавних відносин, варто розглянути темну сторону демократії. З одного боку, спроможність громадян брати участь у керуванні політичними процесами є чудовою нагодою отримання балансу в суспільстві та ведення діалогу між урядовцями та населенням США. З іншого боку, задоволення потреб меншин і ступінь їхнього зацікавлення в політичному житті держави не є злочином, оскільки байдужість і відсутність активності більшості не є приводом за-судження меншості. Вочевидь, цей приклад є найбільш розповсюдженим серед громадян США, адже рівень безпосереднього єднання етнічних меншин задля підтримки інтересу громади може бути трактованим як природна закономірність, що характеризує спільноти, які об'єднані спільним походженням і культурно-історичною спадщиною. Тому єдність та організованість ізраїльського лобі у Сполучених Штатах є наслідками демократичного управління, яке не обмежує права етнічних груп і сприяє консолідації їхніх можливостей усередині країни.

Важливим фактором змін у політичному житті США стало порушення стіни тиші, яка панувала у країні та стосувалася повноважень і компетенції ізраїльського лобі [3]. Треба висвітлити тему ізраїльського лобі як феномена, який замовчувався у американському суспільстві та став відкритим для обговорення та масових дискусій лише два десятиліття тому. Антисемітизм і зневага прав меншин вважалися рисами, які присвоювалися індивідам, які виступали проти ізраїльського лобі. Отже, відбиток зневаги та брак політичної коректності вважалися основними означеннями критиків етнічного лобізму.

Лише на початку XXI століття, а саме у 2006 році, напруження, яке існувало всередині країни, розвіяли Стівен Волт і Джон Мершаймер [1]. Автори відомої праці «Ізраїльське лобі та зовнішня політика США» допомогли зняти завісу та з'ясувати цілі етнічного лобі. Публікація цих авторів розвінчала здогадки та упередження стосовно парадоксально успішної організації. Багатогранність перспектив розгляду та пояснення розвитку внутрішніх і зовнішніх подій буквально пролила світло на схеми лобістських груп. Дихотомія та неоднозначний контекст праці С. Волта та Дж. Мершаймера здивували американську аудиторію та створили ще більш складний вимір сприйняття лобістської діяльності. Теоретичні аспекти вивчення лобі як активної конструкції механізму внутрішньої та зовнішньої політики США замовчувалися та не мали перспектив розвитку до абсолютного відкриття у XXI столітті. Отож, цей факт має глибоке значення для розкриття лобістських маніпуляцій і методів практичної адаптації до політичних курсів Сполучених Штатів.

Публікація Стівена Волта та Джона Мершаймера могла поставити під сумнів багаторічну діяльність численних лобістських груп. Попри той факт, що С. Волт і Дж. Мершаймер не вдавалися до різкої та нищівної критики лобі, супротив і перешкоди на шляху до оприлюднення їхньої праці видавалися важчими, ніж можна було уявити. Науковці не знайшли можливості опублікувати роботу в Сполучених Штатах, але оксфордські видавці надали їм шанс пролити світло на вплив лобі, давши Мершаймеру та Волту змогу відкрити світові феномен лобі у *London Review of Books* [1]. Лондон виступив незалежним експертом у справі С. Волта та Дж. Мершаймера проти ізраїльського лобі.

Цікавою у цьому випадку є проблема нейтралітету, якого дотримуються автори у своїй книзі. Не менш заплутаними та незрозумілими аспектами є заборона публікації

у рідній країні та офіційні зізнання авторів про крах кар'єри у зв'язку з лобістським впливом. Навіть більше: поява праці С. Волта та Дж. Мершаймера скоріш нагадує тактичний вступ до масового ознайомлення широких мас з явищем, яке невідворотно вимагало пояснення. Толерантність висловлювань і лаконічність інтерпретації дій лобістів нагадують заготовлений сценарій, який делікатно та драматично був поданим на загальний розгляд із підтекстом правди, яка підсилювалася моментом наявності труднощів у публікації.

Свобода слова в питанні дискусії стосовно ізраїльського лобі у США є чи не найбільш актуальною проблемою всередині держави-гегемона. Існування лобі дивним чином приховувалося в демократичній країні. Варто підкреслити, що, незважаючи на рівень розвиненості інформаційного простору Сполучених Штатів, засоби масової інформації знаходили шляхи стримування та своєрідного гальмування процесу розголошення. Цей факт доводить, що тема етнічного лобі є новою та невивченою, оскільки розкриття її припало на перше десятиліття XXI століття та не завершилося досі.

Відомий представник сфери американських ЗМІ на ім'я Томас Фрідман зробив досить гучні заяви стосовно ізраїльського лобі. Декілька років опісля виходу книги нарисів «Ізраїльське лобі та зовнішня політика Сполучених штатів» Томас Фрідман наважився надати конструктивні пояснення стосовно авторитету лобі [3]. Згідно з його твердженнями, відверта корупція та підкуп конгресу США були лише вступним словом лобістів. Підкуп голосів у конгресі був виділений Т. Фрідманом як звичний метод, яким користуються ізраїльські організації задля просування про-ізраїльських кандидатів і розширення списку союзників усередині державного апарату [3]. Така колаборація має відтінок делікатно прорахованого та виплеканого середовища партнерів, які утворюють піраміду лобістських інтересів.

Голосування проти критиків ізраїльського лобі є також частиною політичної гри. Бюрократична система США є досить складною та скрупульозною системою, яка змушує довго рухатися кар'єрним шляхом. Голосування проти кандидатів у край є тактикою руйнування кар'єри, а також і ключем до залякування, оскільки психологічний тиск надає змогу контролювати дії та наміри. Як наслідок, схема батога та пряника є основною у відборі політичних фаворитів лобістів. Ба більше, виховання лояльності та кооперативної готовності політиків можна назвати одним із інструментів лобі.

Вищезгаданий спосіб політичної маніпуляції підтверджує факт того, що системи американського регулювання внутрішніх і зовнішніх справ не є повноцінно досконалими, якими вони можуть здатися на перший погляд. Фінансування проектів, якими є державні діячі США, можна назвати тактикою беззаперечного успіху та всесильності, які лобісти вмільо опанували, беручи до уваги важливість економічного впливу в сучасному світі. Незважаючи на те, що залякування має досить просту формулу, внесок лобістів у матеріальне життя політиків усе-таки є ефективним. Капіталістична ера та своєрідна безпринципність відіграють роль у моделюванні сучасного суспільства. Зважаючи на те, що доля громадян перебуває під контролем їхніх співвітчизників, які обіймають посади в уряді, людський фактор пояснює алгоритм реакцій на підкуп і непрямий шантаж лобістів.

Повертаючись до питання відносин між Ізраїлем і Палестиною, а також до розгляду позиції президента Дональда Трампа стосовно лобістів, варто наголосити, що зміни в кооперативних планах лідера Сполучених Штатів допомагають висвітлити модель залякування. На початку своєї політичної кар'єри Трамп не виявляв підтримки ізраїльському лобі, проте шанси на президенство стрімко зросли разом із вибором політика про-ізраїльської позиції. Як наслідок зміни векторів інтересів Трампа в питанні колаборації з лобістами, День Накба та зухвале нівелювання принципів толерантності стали новим *casus belli* у справі ведення політики миру на Близькому Сході [3]. Заяви Трампа стосовно Ізраїлю

поступово еволюціонували від негативних коментарів і прогнозів до абсолютної підтримки держави-союзника [3].

Найяскравішим прикладом залякування та маніпуляції треба підкреслити процес отримання поста президента США Дональдом Трампом. Могутній і впливовий бізнесмен покладав усі надії на свої капіталовкладення в передвиборчу кампанію, яка повинна буда принести перемогу [3]. Критичний підхід до відносин Сполучених Штатів та Ізраїлю був першочерговою лінією політичної позиції Трампа, яка змінилася з початком спаду рейтингів кандидата. Його відчуженість і відсутність зацікавлення в палестино-ізраїльських проблемах, а також скептицизм стосовно фінансової підтримки демократичного острівця на Близькому Сході були хибними спробами здобути бажаний пост. Варто знову прагматично окреслити схему лобі, яка є орієнтованою не лише на своєрідну якість вербування прихильників, але й на їхню кількість.

Спонсорство стало передумовою покращенням стану відносин між Дональдом Трампом і представниками ізраїльського лобі в США. Статки та можливості кандидата мали вичерпний характер до моменту, коли в гру вступив Шелдон Адельсон, який свого часу зарекомендував себе як прихильник про-ізраїльського курсу зовнішньої політики Сполучених Штатів. Міцний зв'язок із Близьким Сходом, а саме з Ізраїлем і питання благополуччя країни стали запорукою політичної активності Адельсона. Ба більше: магнат відкрито виявляв інтерес до антиарабського вектора політики США та вкладав кошти в закріплення контакту з прем'єром Ізраїлю. Адельсон надав республіканцям близько вісімдесяти двох мільйонів доларів у 2016 році [2]. Отже, фінансування та просування кандидатури Трампа обійшлися про-ізраїльському прихильнику у тридцять п'ять мільйонів доларів, а кандидату це коштувало зміни його переконань стосовно лобістів та важливості співпраці з Ізраїльською державою [3].

Довготривалі дебати та теорії трактування змін у політичних поглядах Дональда Трампа були розвінчані фактом присутності Шелдона Адельсона на офіційному відкритті посольства США, яке відбулося в День Накба у Єрусалимі [3]. Протягом двох років президентства Трамп відверто виявив прихильність до про-ізраїльської сторони. Треба наголосити, що присутність Адельсона на події, яка пригноблювала день скорботи палестинського населення, відкрила завісу покритих здогадками відносин між Дональдом Трампом та ізраїльським лобі. Лояльність лідера США перевершила сподівання палестинців та всього світу, оскільки нехтування складними обставинами та можливістю їх загострення вийшли за рамки дипломатичних норм і моральних цінностей.

Підсумовуючи еволюцію відносин Дональда Трампа та ізраїльського лобі, варто виокремити теорію політичного залякування як ключовий аспект маніпуляції, яка є поширеним явищем в уряді Сполучених Штатів. Варто додати, що ця стаття доводить необхідність врахування фактора втручання лобістів у прийняття політичних рішень, адже масштаб подій, пов'язаних із цим, може сягати світового рівня важливості. Отже, тактику залякування кандидатів треба вважати ключовим інструментом впливу та моделювання політичного середовища США про-ізраїльськими прихильниками та лобістськими організаціями.

Список використаної літератури

1. Klug B. The limits of the "lobby". The Guardian. 2006.
2. McGeal Ch. Sheldon Adelson: the casino mogul driving Trump's Middle East policy. The Guardian. 2018.
3. Cook J. Under Trump, the Israel lobby is a Hydra with many heads. The New York Times. 2018.

**ANALYSIS OF CURRENT IMPACT OF THE ISRAEL LOBBY
ON POLITICAL DECISIONS OF DONALD TRUMP****Svitlana Busheva**

*Ivan Franko National University of Lviv,
Faculty of Philosophy, Department of Theory and History of Political Science
Universytetska str., 1, 79000, Lviv, Ukraine*

This study coherently elucidates the importance of recent changes in tactics of Donald Trump's administration and his relationship with the most powerful leverage of influence in the United States – the Israeli lobby. The phenomenal and comprehensive scale of the theater of political action began to gain more and more spectacular momentum during the presidency of the forty-fifth leader of the hegemony. It should be emphasized that the arena of conflict between Israel and Palestine has undergone reincarnations and significant changes in connection with the growing power of the lobby in Washington. The purpose of the article is to elucidate the method of the influence of political intimidation on the example of changing political views of Donald Trump in light of recent events in the Middle East. The research objective is to establish a coherent communication through comparative analysis of events through the prism of retrospective study of the political path of Donald Trump and his relationship with the Israeli lobby.

Key words: Israeli lobby, political intimidation methods, political manipulation, tactics of influence, vector of political view, Israel lobby adherents.